

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20018
2500 EA 'S-Gravenhage

DATUM 3 DECEMBER 2019
ONZE REF. 2019/PH/jvo/070
ONDERWERP Inbreng SO Investeringsstoets op risico's voor de nationale veiligheid

Geachte leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat,

Op 12 december 2019 staat het schriftelijk overleg over de investeringstoets op risico's voor de nationale veiligheid gepland. FME, dat 2.200 bedrijven vertegenwoordigt in de technologische industrie, brengt u graag onderstaande punten onder de aandacht, waarvan wij hopen dat u ze kunt betrekken bij uw inbreng voor het overleg.

1. FME steunt de beperkte scope, de strikte criteria en de toetsing vooraf

FME vindt het een goede zaak dat het kabinet kiest voor een afgekaderde investeringstoets (de scope beperkt zich tot risico's rond nationale veiligheid) met glasheldere criteria en die alleen als *ultimum remedium* wordt ingezet. Ook is het goed dat wordt gekozen voor een procedure met een risicoanalyse die *vooraf* plaatsvindt, lage administratieve lasten voor bedrijven en korte doorlooptijden. Het is van groot belang dat ons investerings- en financieringsklimaat zo ongemoeid mogelijk blijft. Inzake het voornemen tot heldere criteria komt het nu wel aan op de precieze uitwerking. Te ruime criteria genereren immers ook een grotere mate van onvoorspelbaarheid en dit kan investeerders in de Nederlandse economie afschrikken.¹ Dit geldt in het bijzonder voor het begrip nationale veiligheid. FME vraagt in de uitwerking van de toets hiermee rekening te houden zodat ruimte tot subjectieve invulling van criteria zoveel mogelijk wordt ingeperkt.

2. Voorkom politieke druk door grotere lidstaten via EU-contactpuntennetwerk

De FDI-screeningsverordening brengt voor EU-lidstaten de verplichting met zich mee om beschikbare informatie over directe investeringen uit derde landen op verzoek van een andere lidstaat te delen. Daarvoor moet Nederland een contactpunt inrichten dat voorziet in het verzamelen, aggregeren en uitwisselen van vertrouwelijke informatie met andere lidstaten en de Europese Commissie. Daadwerkelijke toetsing van investeringen blijft nationaal. Lidstaten die nog geen regelgeving hebben om buitenlandse investeringen te toetsen, worden daartoe ook niet verplicht. Welke risico's liggen er aangaande het uitoefenen van politieke druk door grotere lidstaten (die een veel strengere nationale toets hebben ingevoerd) als een investering hier van invloed kan zijn op vitale sectoren of de nationale veiligheid daar? En andersom: hoe stelt Nederland zeker dat de eigen zorgen over een investering in een andere lidstaat worden meegewogen (bijv. als die lidstaat geen aanvullende toetsing heeft)? Is het mogelijk om lidstaten te verplichten tot een terugkoppeling, desnoods via de Europese Commissie?

3. Onafhankelijk toezicht vergroot de voorspelbaarheid en verkleint de kans op politieke druk

De Kamerbrief van 11 november jl. bevat een eerste toelichting op het stelsel van investeringstoetsing. Daarin ontbreekt een rol voor onafhankelijk toezicht op de toepassing van de

---

¹ In de Wet ongewenste zeggenschap telecommunicatie staan enkele ruime criteria. Inzake de criteria voor een bedreiging van publiek belang staan voorbeelden als 'vermoeden van een intentie', 'iemand die onder invloed staat' of 'van wie er gronden zijn om banden te vermoeden'.

toets, onder meer in de uitvoering van de risicoanalyse en de uiteindelijke beoordeling van een overname of investering. FME verwijst naar het commentaar van de Raad van State op de Wet ongewenste zeggenschap telecommunicatie. In dit commentaar wordt geconcludeerd dat er – mede door de vage criteria in het wetsvoorstel - een situatie kan ontstaan waarin de Minister besluiten moet nemen onder politieke druk of ophef. Deze willekeur kan potentiële investeringen afschrikken die *geen* probleem vormen voor de nationale veiligheid. Eveneens omwille van de rechtszekerheid vraagt FME te overwegen om de beoordeling van overnames en investeringen te beleggen bij een onafhankelijk bestuursorgaan, of in elk geval een onafhankelijk orgaan een (adviserende) rol in het proces te geven. In dit orgaan kunnen experts plaatsnemen die advies kunnen geven over bijv. een positie van een bedrijf in een waardeketen of daadwerkelijke risico's rond een bepaalde technologie.

4. Overige vragen en opmerkingen

- Op pagina twee van de Kamerbrief wordt gesteld dat het inzake de nationale investeringstoets met name gaat om “risico’s van het ontstaan van strategische afhankelijkheden”. FME vraagt wanneer hiervan sprake is.
- Op pagina twee van de Kamerbrief wordt gesproken over een meldplicht. FME vraagt zich af waar een melding moet worden gedaan en wie het aansluitende onderzoek uitvoert, welke soorten transacties onder deze regeling vallen (bijv. *green field investments* of het gebruik van *shell companies*) en vanaf welk aandelenpercentage een melding moet worden gedaan?
- Op pagina drie van de Kamerbrief wordt onder punt IV gesteld dat de reikwijdte van het stelsel voor investeringstoetsing kan worden herzien “indien ontwikkelingen in het dreigingsbeeld of economische ontwikkelingen daartoe aanleiding geven”. FME vraagt nader te verduidelijken wat precies wordt bedoeld met *economische ontwikkelingen* en hoe een uitbreiding van de reikwijdte procesmatig verloopt. Gaat dit per AMvB en via een voorhangprocedure? FME bepleit daarnaast om een *impact assessment* verplicht te stellen.
- FME begrijpt dat de investeringstoets ook van toepassing is op toeleveranciers van technologie die wordt gebruikt in vitale sectoren. Hoever gaat dit terug in de toeleverketen?
- FME vraagt hoe kan worden voorkomen dat de nationale investeringstoets een belemmering vormt voor bestaande beschermingsconstructies (die veel Nederlandse beursvennootschappen hebben). De effectiviteit van een Stichting Preferente Aandelen wordt bijvoorbeeld mede bepaald door de snelheid waarmee de desbetreffende Stichting haar rechten kan uitoefenen. Een meldplicht kan die snelheid in de weg staan. Is het mogelijk om de meldplicht voor dit soort situaties buiten toepassing te verklaren?

Ter afsluiting

FME is graag bereid om bovenstaande toe te lichten. Voor nadere toelichting kunt u contact opnemen met Lianne Raap, Public Affairs (lianne.raap@fme.nl of 06-44890788).

Met vriendelijke groeten,

Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink
Voorzitter